

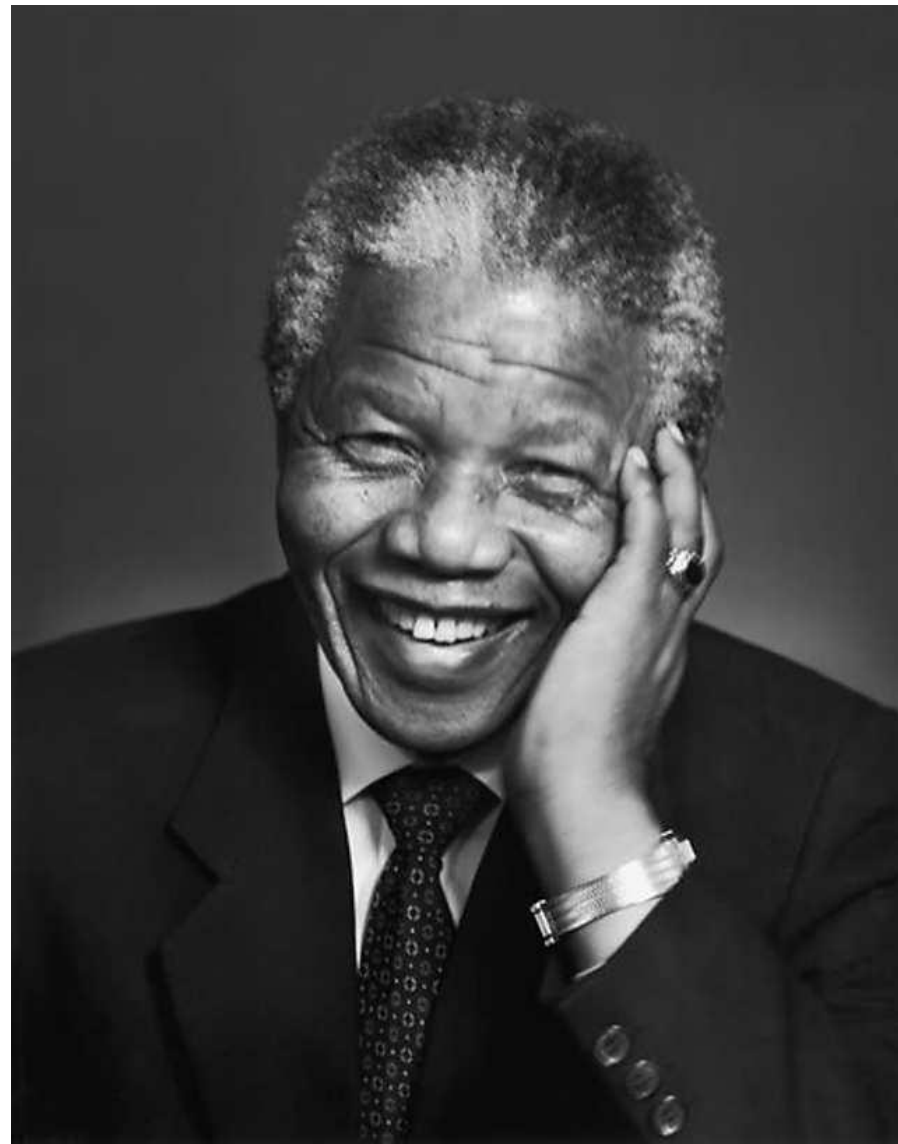
Мектептик географиялык билим берүүдө
экосистемалык билим берүү мамилеси (ЭББМ)
сапаттуу билим берүүнүн шарты катары

Джунушалиева Калиман,
Кыргыз билим берүү академиясы

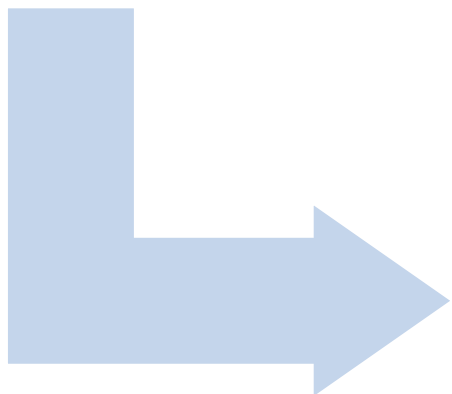
Kalimankao@mail.ru

*“Билим берүү – бул дүйнөнү
өзгөртүү үчүн эң күчтүү
курал» - Нельсон Мандела*

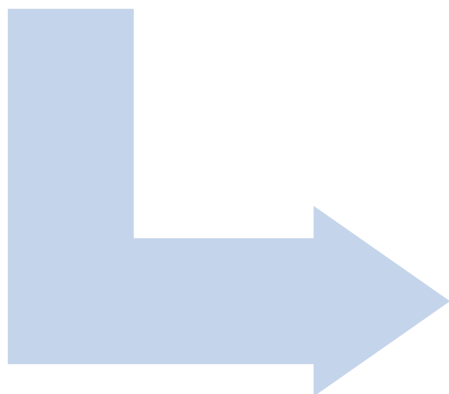
**Эмне
үчүн?**

- Экосистемалык билим берүү мамилесин (ЭББМ) колдонуунун актуалдуулугу

Эмне?

- ЭББМдин маңызы, мазмуну

Кантип?

- ЭББМды ишке ашыруунун механизмдери жана жолдору

АКТУАЛДУУЛУГУ: БҮГҮН ДҮЙНӨДӨ

Жердин калкынын саны:

1945ж. - 2 миллиард адам

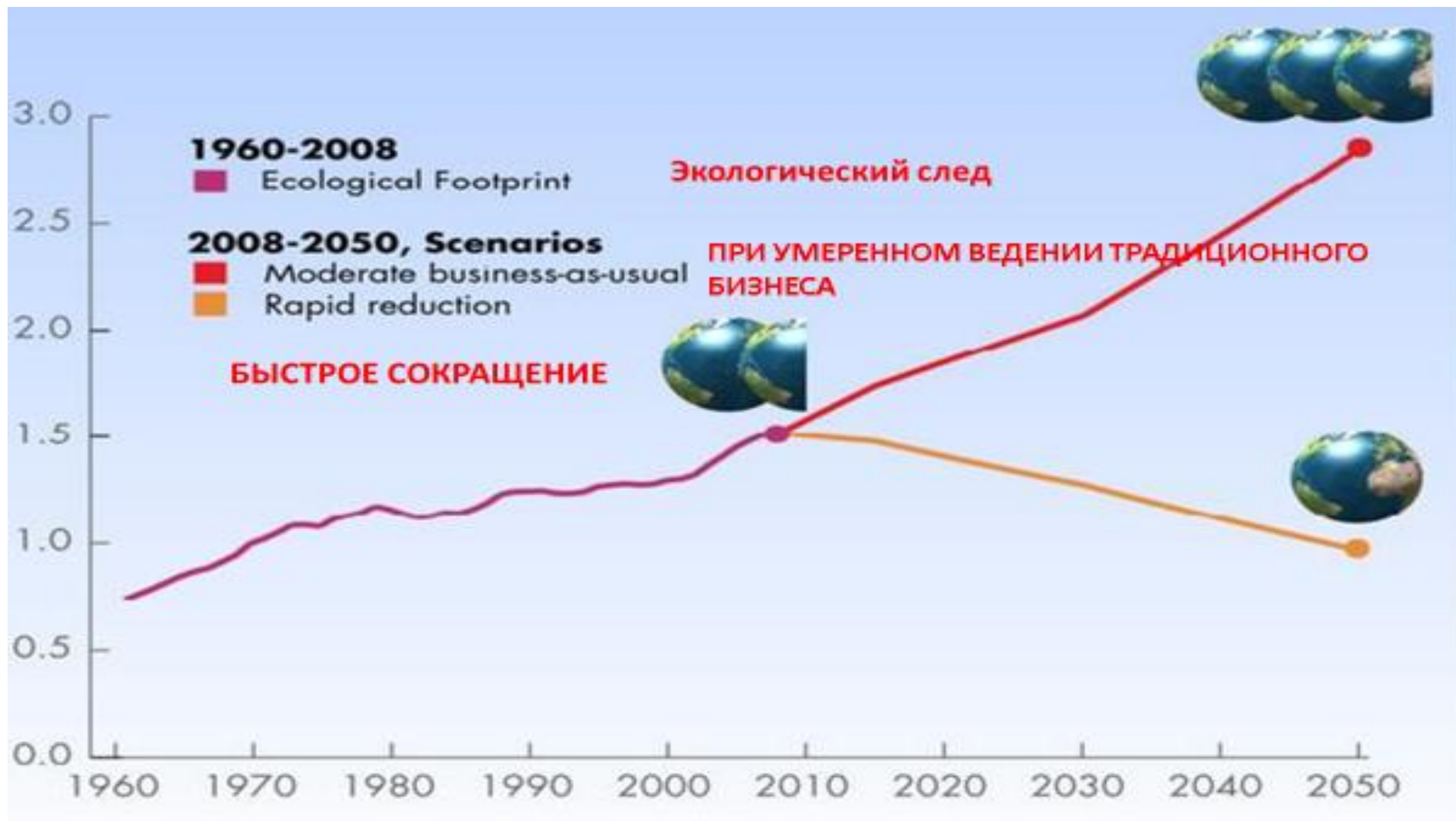
2022ж. - 8 миллиарддан ашык адам

2050жылга 9,7 млрд. адамга жетет

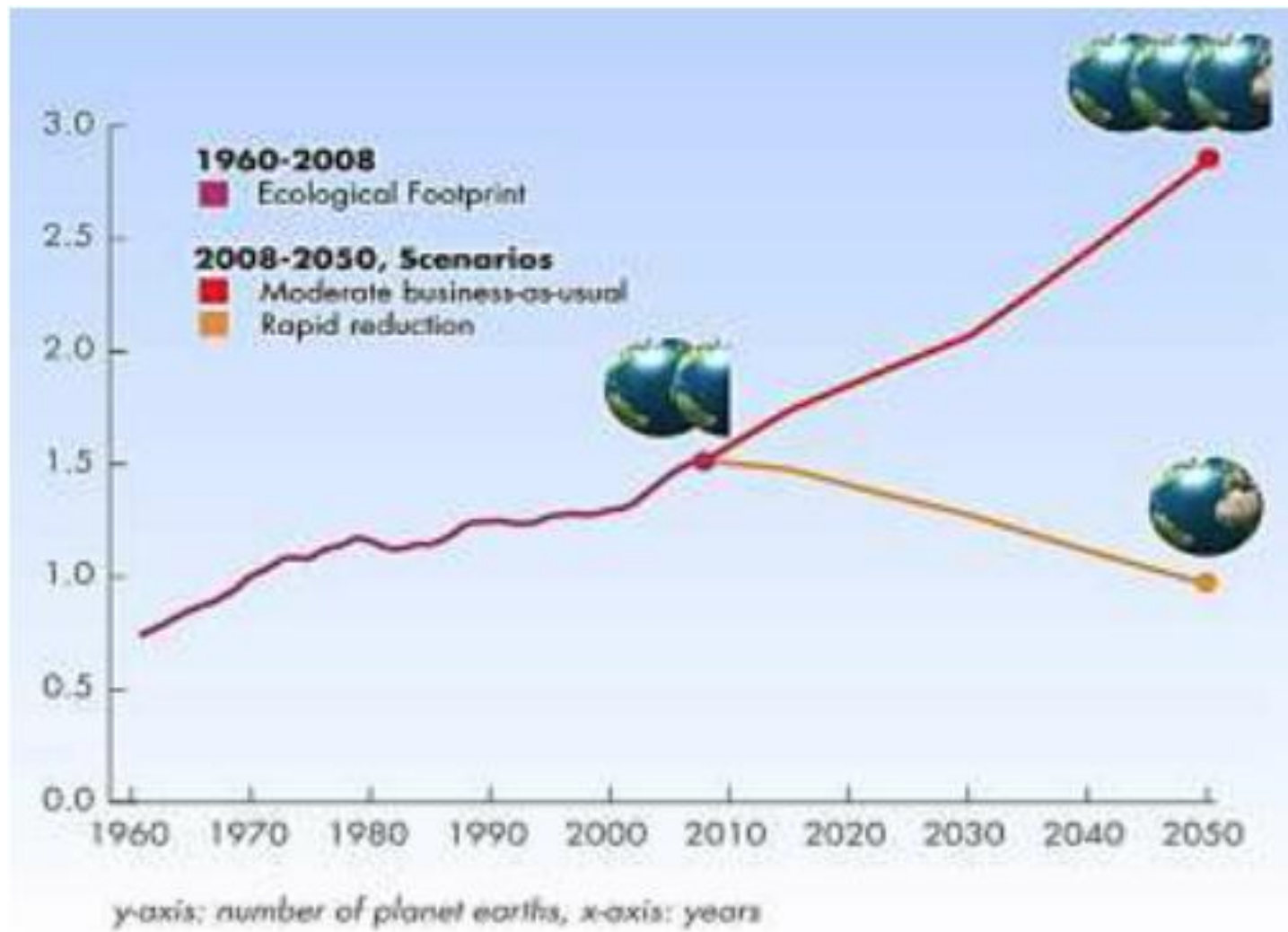
Зарылчылдык пайда болот:

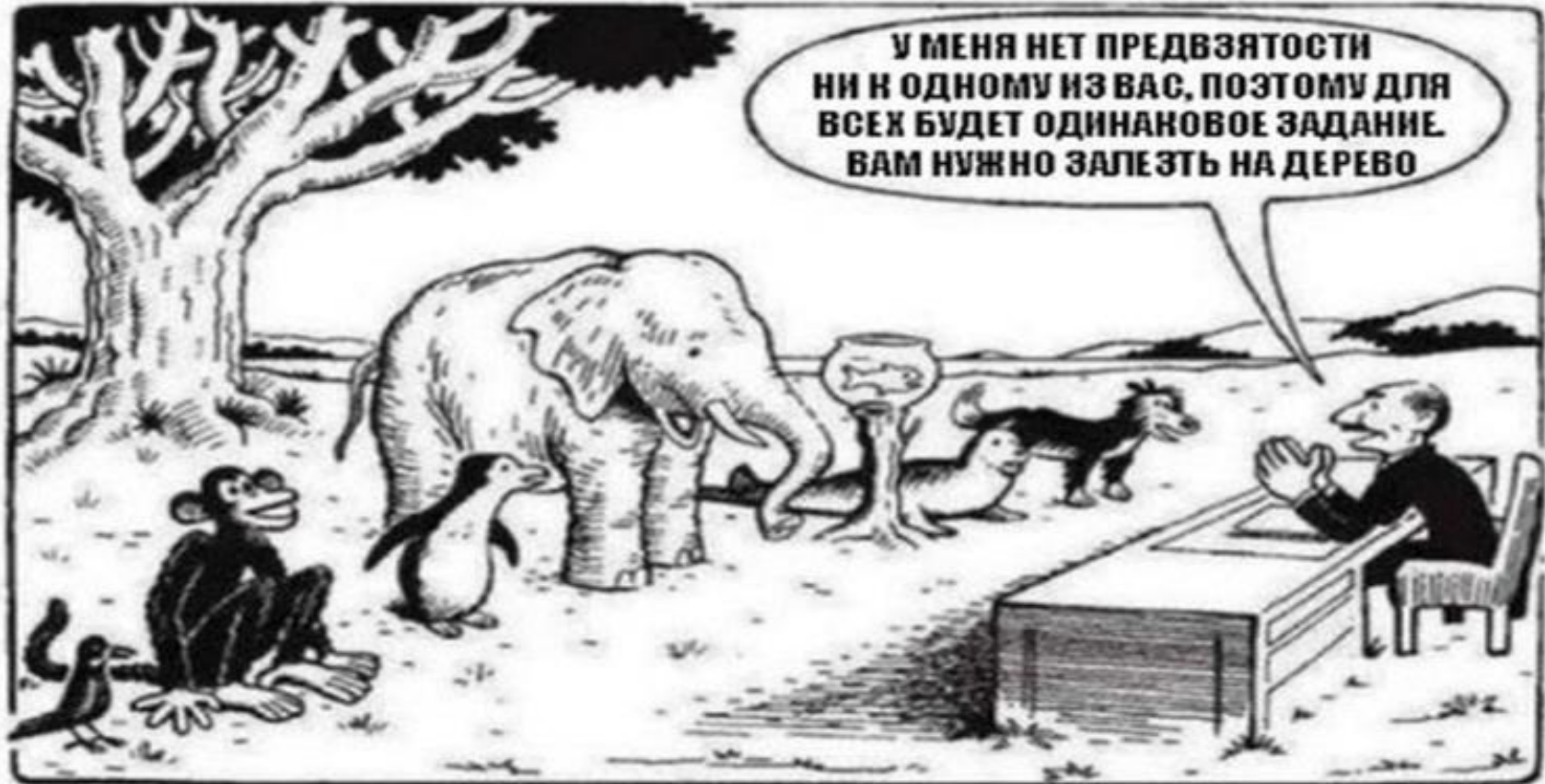
Миллиарддаган калкыт тамак-аш менен камсыздоо

Планетадагы калктын жашоо денгээлин туруктуу кармап туруу

y-axis: number of planet earths, x-axis: years

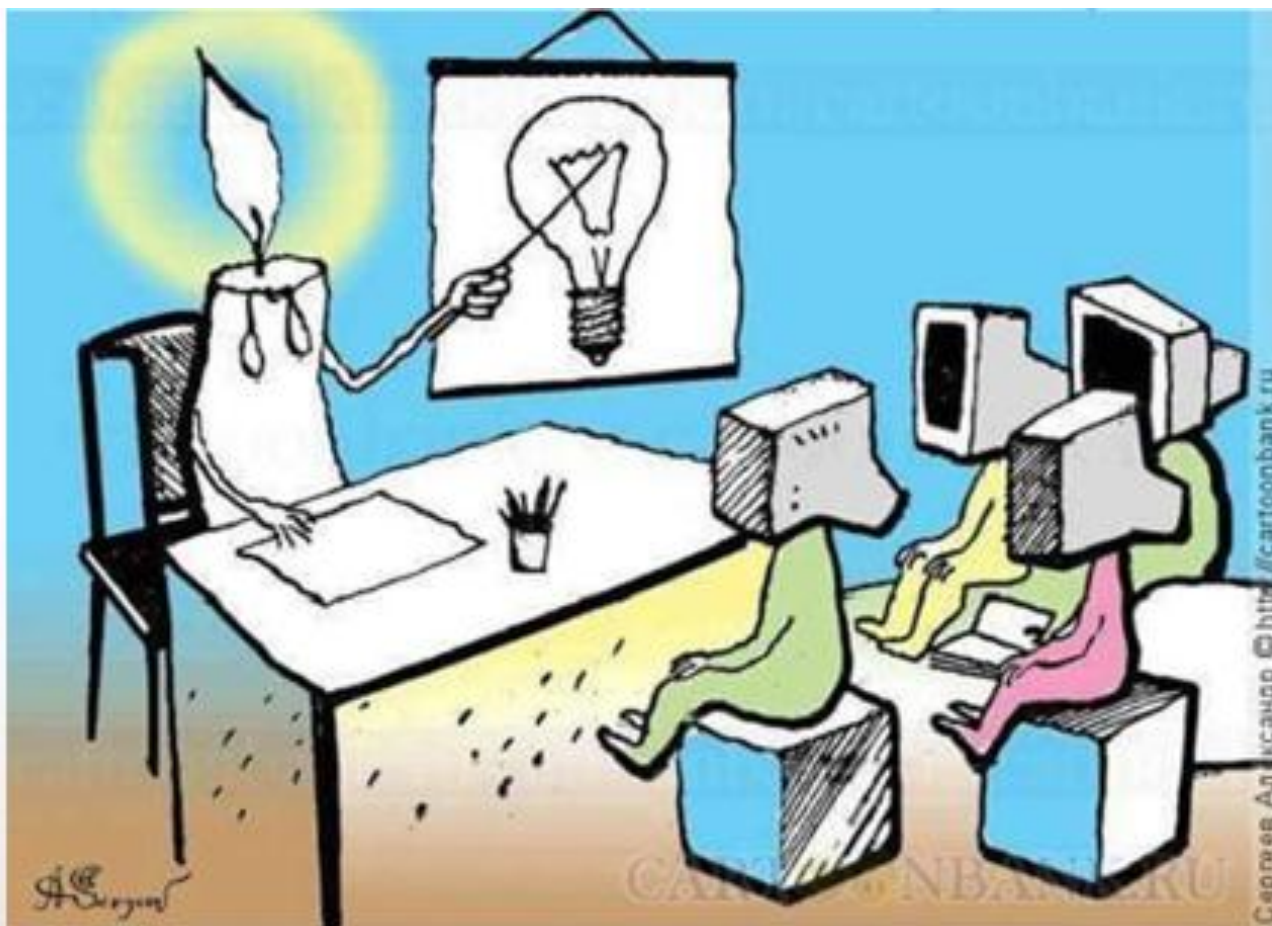
НАША СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ

Нынешняя система образования

основана на традиционно накопленном опыте на протяжении веков, он не затрагивает современные глобальные проблемы.

Жизнь в современном обществе означает наличие взаимосвязанного многообразия проблем.

Среди них экологические социальные, экономические. **Трансформация в образовании, переориентация цели на УР** дает шанс на лучшее будущее

САЛТТУУ БИЛИМ БЕРҮҮ

Көйгөйлөрдү ырааттуу түрдө башкара турган милдеттерге бөлүү менен чечүү

Окуучунун аракетинен жана жетишкендиктеринен жекече бааланат

Баары бирдей окутулат: окуучулар бирдей окшош эле программаны өтүшөт, алардын натыйжалары бир эле учурда бааланат

Дүйнөнү дискреттүү кабылдоого үйрөтүү үчүн билим предметтерге бөлүнөт, ар бир предметтин өзүнүн окуу материалдары бар. Окуучулар адистиктери, окутуучулар — илимдер боюнча, окуу мектеп менен гана чектелет

ЖАҢЧЫА БИЛИМ БЕРҮҮ

Үйрөтүшү керек: **кеңири көз карашка** ээ болууга, ар кайсы тармактагы **идеяларды синтездөөгө, сырдуу байланыштарды ачууга**

Окуучулардын жеке жетишкендиктерин баалоо менен бирге окуу процессинин катышуучуларынын командалык аракетинен таянуу

Дифференцирлөө менен окутуу. Окуучулардын жөндөмдөрү, кызыгуулары, таланты окуу процессинде аныкталат. Билим берүү системалары окуучулардын жеке жөндөмдүүлүктөрүн жана муктаждыктарына жооп берет

Билимдерди интеграциялоого жана окуучуларды кызыктырууга багыт алуу. Окуу реалдуу дүйнө менен тыгыз байланышта жана анын көйгөйлөрү, жергиликтүү жамааттардын билимдерин жана маданияттарын тартуу

БҮГҮН ОКУУЧУЛАРДА КАЛЫПТАНДЫРУУ КЕРЕК !!

- ❖ Көңүл бурууга концентрация кылуу жана башкаруу: көп маалымат менен иштөөнү билүү, татаал техника менен иштей алуу
- ❖ Эмоционалдык сабаттуулук: өзүндү коргоо жана эмоция, бооруркерчиликте башкала менен мамиле түзүү
- ❖ Санариптик сабаттуулук: санарип чөйрөсүндө иштей алуу
- ❖ Чыгармачылык, креативдүүлүк: жаңыча ой жүгүртүү, жаңыны жаратуу
- ❖ Экологиялык ой жүгүртүү: дүйнөнүн бүтүн, байланышта экендиги түшүнүү, өзүнүн жеке ишмердүүлүгүн жалпы экосистеманын алкагында кабыл алуу, эволюциялык процесстерди колдоо
- ❖ Кроссмаданияттуулук: муундардын ажырымын жеңүү, башка маданияттарды жана субмаданияттарды түшүнүү, алар менен жалпы тил табуу
- ❖ Өз алдынча окуп-үйрөнүүгө жөндөмдүүлүгү: тез өзгөрүп жаткан дүйнөдө өмүр бою билим алуу жана өз алдынча билим алуу көндүмдөрүн өздөштүрүү

ЭКОСИСТЕМА:

Так аныкталган өлчөмдөрү жана чектери жок: биздин планета – бир чоң экосистема.

Табигый жансыз чөйрө (аба, суу, топурак ж. б.) менен байланышы боюнча тирүү организмдердин жамааты же туруктуу түзүлүштү түзүүчү табигый чөйрө менен байланышта аракеттенген өз ара көз каранды организмдердин жамааты.

Экосистемалык билим берүү мамиле

Билим берүү экосистемасы тууралуу «окутуунун экосистемасы» деген түшүнүк менен 2000-жылдардын башында айтыла баштаган.

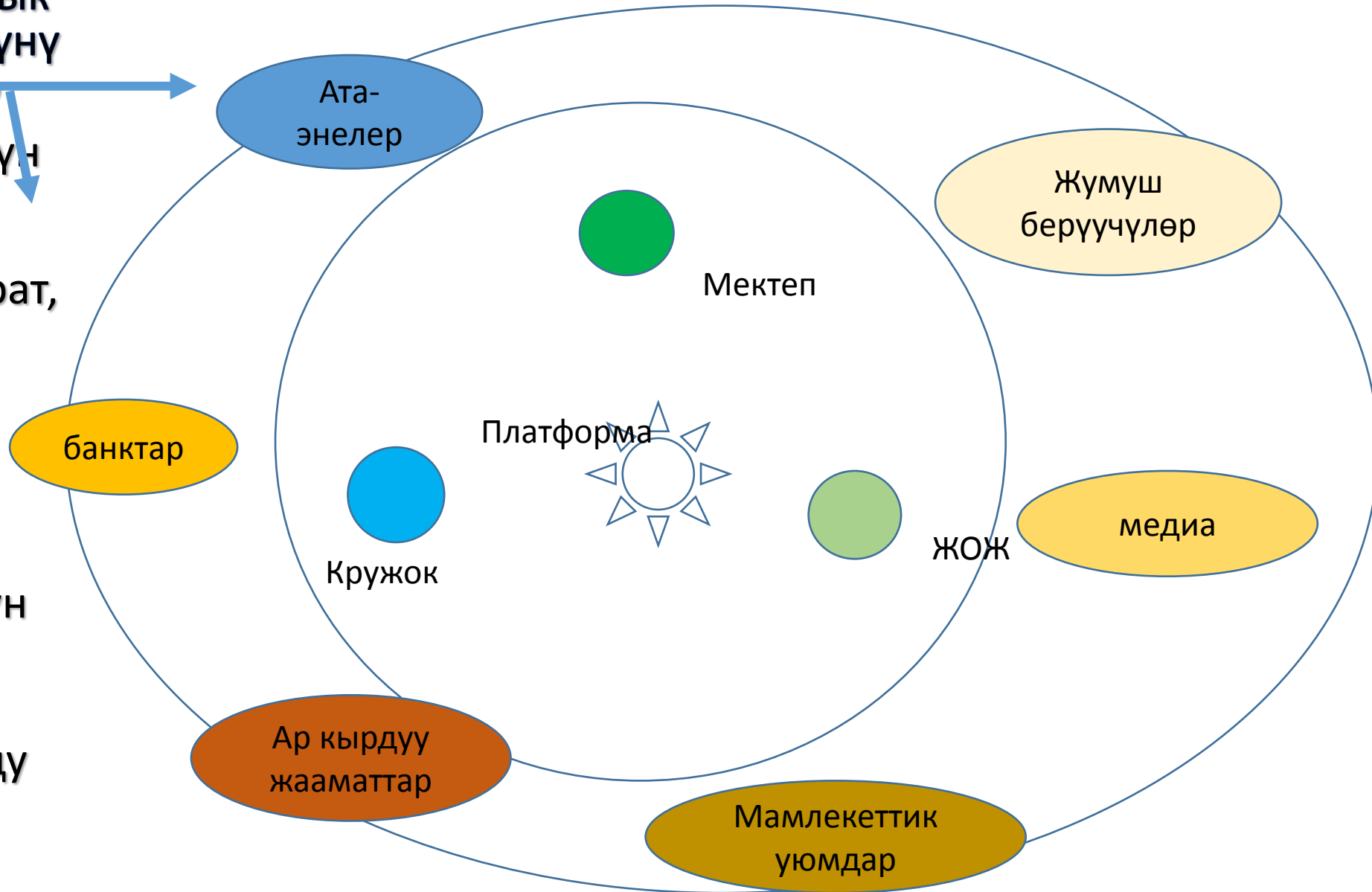
Билим берүү экосистемасы – бул адамдардын өмүр бою билим берүү жана окутуу процессин уюштуруунун жаңы башкаруу парадигмасы.

Билим берүүдөгү экосистемалык мамиле жаңыдан башталууда, андыктан “билим берүү экосистемасы” деген эмне экендиги жөнүндө азырынча бир ой жок.

Экосистемалык билим берүүнү уюштуруучулар аны толук, бүтүн катары карайт

ЭКОСИСТЕМАлык билим берүүнү уюштуруучулар

- Өзгөрүүлөрдүн лидерлерин табат, калыптандырат, өнүктүрөт
- Келечектин өнүгүүсүн колдойт
- Жамааттын долбоорлорун бириктирет
- Жаңы долбоорлорду өнүктүрөт

Экосистемалык билим берүү мамилеси сунуш кылат:

- ✓ *Билим берүү: билим интеграциясы, окуучулардын катышуусу*
- ✓ *Окуп-үйрөнүү: реалдуу дүйнө, анын көйгөйлөрү менен тыгыз байланышта, жергиликтүү жамааттардын маданиятын, билимин камтыйт.*
- ✓ *Натыйжалуу окутуу чөйрөсү: мектептин үй-бүлө, коомчулук, университеттер, бизнес менен тынымсыз өз ара аракеттенүүсү жана билимдин альтернативдүү булактарын пайдалануу.*
- ✓ *Билим берүү системасы: билимдин жандуу экосистемасына багытталган, мында ар бир адамдын өзүнүн экологиялык орду жана тандоо укугу болот*

Мектептин өнүгүүсү үчүн экосистема (концептуалдык аналогия)

ЭКОСИСТЕМА	ЭКОСИСТЕМАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮ
<p>Алар чөйрөсүндөгү жансыз элементтер менен өз ара аракеттенген тирүү организмдердин системалуу жамаатынан турат.</p>	<p>Экосистемалык окутуу жана билим берүү үчүн катышуучулардын бардыгын бир жалпы бүтүн катары аныктоого болот.</p>
<p>Биотикалык жана абиотикалык компоненттер бири-бири менен азыктандыруучу циклдер жана энергия агымдары аркылуу байланышта болушат.</p>	<p>Катышуучулардын ар түрдүүлүгү мектеп ичиндеги (педагогикалык жамаат, окуучулар ж.б.) жана мектептен тышкаркы калкты (коомчулуктар, ата-энелер ж.б.) камтыйт.</p>
<p>Экосистема организмдердин жана организмдер менен алардын айлана-чөйрөсүнүн ортосундагы өз ара байланыштар тармагы менен аныкталат.</p>	<p>Элементтер колдо болгон материалдык ресурстар (имараттар, класстар, IT ресурстары ж.б.) менен аныкталат, алар билим берүү процессинин катышуучуларынын өз ара аракеттенүүсүнүн мүнөзүнө таасирин тийгизет жана өз ара байланышта болот.</p>
<p>Алар ар кандай өлчөмдө болушу мүмкүн, бирок, адатта, белгилүү бир чектелген мейкиндиктерди камтыйт.</p>	

ЭББМ окуу процессинде кантип ишке ашыруу керек?

- ДОЛБООР МЕНЕН ОКУУ ИШИН УЮШТУРУУ
- БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОЦЕССИНИН БИРГЕЛЕШКЕН ЖАРАТУУЧУЛАРЫНЫН ЖАНА ОКУУЧУЛАРЫНЫН КЫЗМАТТАШТЫГЫ
- ОКУУЧУЛАР БИЛИМ БЕРҮҮНҮН ЧОРОДОНУНДА БОЛУШУ
- ОКУУ — МЕКТЕПТЕН ТЫШКЫ ЧЫГЫП, ЧЫГАРМАЧЫЛЫК ПРОЦЕССКЕ

ЭББМ окуу процессинде кантип ишке ашыруу керек?

Билим берүү бул жер эмес, иш-аракет

Натыйжалуу окутуу чөйрөсү: мектеп, үй-бүлө, коомчулук, университет, бизнес жана билимдин альтернативдүү булактарын пайдалануу ортосундагы туруктуу өз ара аракеттенүү.

ЭББМ шартында географияны окутуудагы усулдар, ыкмалар, окутуу технологиялары

Креативдүү усулдар
ГИС-технологиялары
Долбоор усулдары

КРЕАТИВДҮҮ УСУЛДАР

Окуучулардын өздөрүнүн билим берүү продуктуларын түзүүгө багытталган жана чыгармачылыктын 6 параметрине ээ

(жөндөмдүүлүктөр):

- ✓ **көйгөйлөрдү аныктоо жана чечүү үчүн**
- ✓ **көп сандагы идеяларды жаратууга**
- ✓ **ар түрдүү идеяларды өндүрүү үчүн - ийкемдүүлүк**
- ✓ **стимулдарга стандарттуу эмес түрдө жооп берүү - оригиналдуулук**
- ✓ **деталдарды кошуу менен объекти жакшыртуу**
- ✓ **маселелерди чечүү, б.а. анализдөө жана синтездөө жөндөмдүүлүгү**

Инфографика-креатив усулу катары

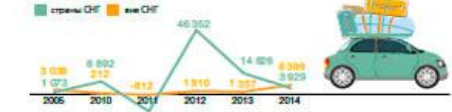
Графикалык сүрөттү колдонуу
менен маалыматты берүүнүн
заманбап жана жеткиликтүү жолу

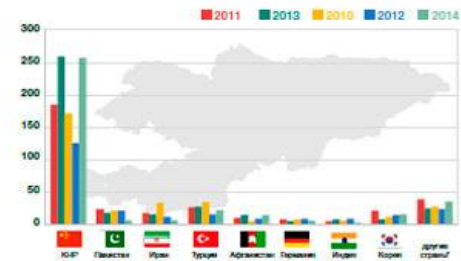
Сведения о продлении сроков виз иностранным гражданам, по заявленным целям посещения (человек)

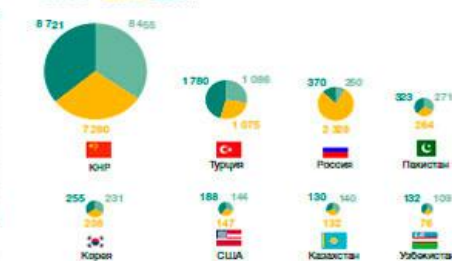
Статистика разницы въездов и выездов иностранных граждан, указавших туристическую цель посещения КР

Сведения об иностранных гражданах, получивших постоянный вид на жительство в КР (страны вне СНГ, человек)

Гражданство трудящихся иностранных граждан

Сфера занятости иностранных рабочих сил (по видам экономической деятельности) согласно выданным разрешениям на работу

КИНОМЕТАФОРЛАР

Кинометафора — фильмдин фрагментин көрүүнүн жана андан кийинки талкуунун — анализдин белгилүү бир максаты менен көрсөтүү.

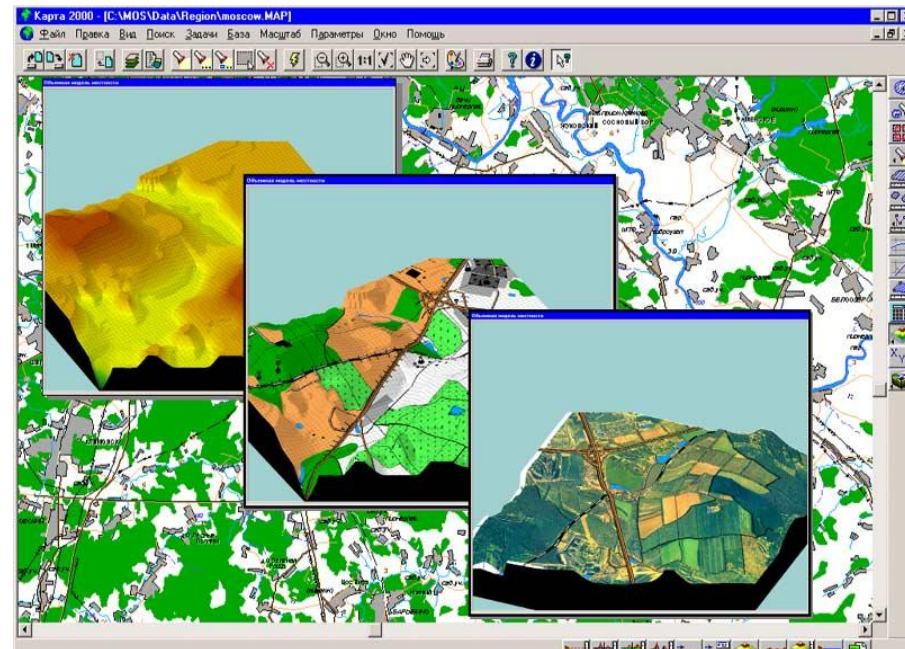
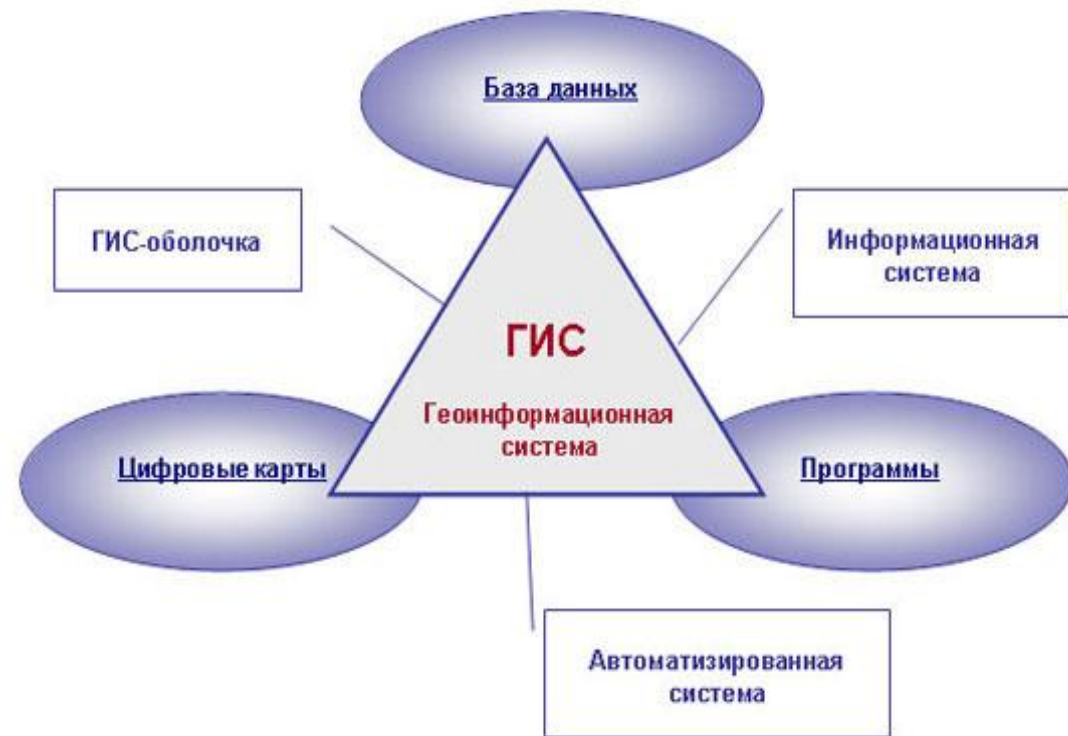
Алгоритм:

1. Тема тапшырма болуп саналат.
2. Көрүү жана мониторинг жүргүзүү боюнча нускамалар
3. Кинофильмдерди керсетуу
4. Фрагменттик анализ

Геоинформациялык система (географиялык информациялык система, ГИС)

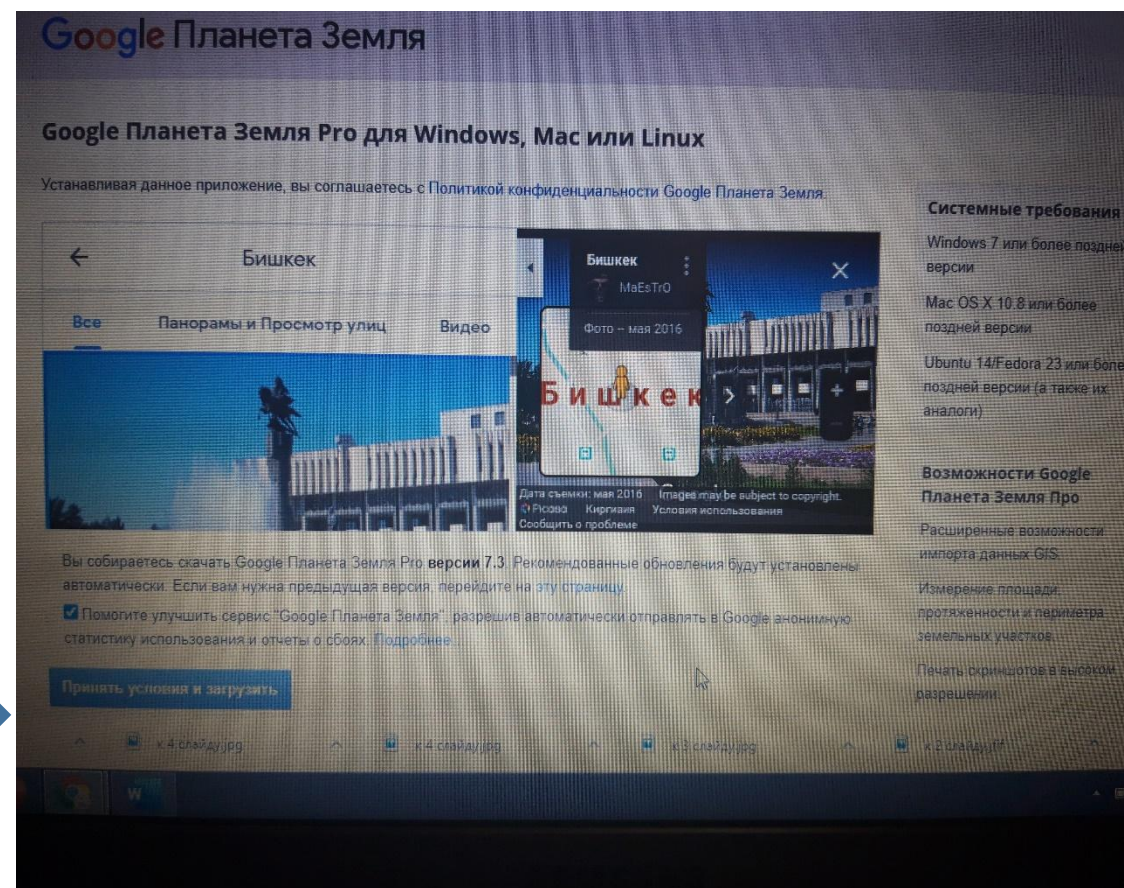
— мейкиндик (географиялык) маалыматтарды жана керектүү объекттер жөнүндө тиешелүү маалыматты чогултуу, сактоо, талдоо жана графикалык визуалдаштыруу системасы.

ГИСтин сервистери

Жердин сүрөтүнүн спутник картасынын Maps Goole сервиси (булак <https://www.google.ru/maps>

<https://www.google.com/intl/ru/earth/download/gep/agree.html>

ГИС сервистери

<https://mapgroup.com.ua/articles/snimki-iz-kosmosa>

The screenshot shows the website interface with a slide show of satellite images. The main article is titled "Берингово море за 26 марта от спутника Sentinel-3A". The article text states: "26 марта 2017 года спутник ДЗЗ Sentinel-3A европейской космической системы Copernicus заснял ледовую обстановку в Берингово море к северу от полуострова Аляска." The website has a sidebar with navigation links for "Каталог спутников" (Satellite Catalog) and "Интерактив космос" (Interactive Space).

The screenshot shows a news article titled "Australian Site Plans - 24 hour Turnaround". The article text includes: "Часто говорят, что если бы все имели возможность посмотреть на Землю глазами космонавтов, то у большинства появится чувство восхищения и уважения к нашей планете, что в свою очередь приведет к более бережному поведению с окружающей средой." The website has a top navigation bar with links for "ГЛАВНАЯ", "НОВОСТИ КОСМОСА", "ИНТЕРЕСНО", "ВИДЕО", "УСЛУГИ", "СПУТНИКИ", and "СКАЧАТЬ". There is also a search bar and a "Подписаться" (Subscribe) button.

ГИС сервистери

Данный сервис позволяет оценить все величие неровностей на земной поверхности.

Бул сервис жер бетинин бирдей эместигин баалоого мүмкүндүк берет

Булак
<http://mapgroup.com.ua>

Космостон Анды тоосунун көрүнүшү

СЕРВИСЫ ГИС

Вулкан Везувий из космоса

<https://mapgroup.com.ua/articles/snimki-iz-kosmosa/675-vulkan-vezuvij-samyj-krasivyj-kosmicheskij-snimok-po-versii-digitalglobe-v-2013-godu>

Снимки из космоса, вид земли X Вулкан Везувий - самый красив... X +

← → ↻ mapgroup.com.ua/articles/snimki-iz-kosmosa/675-vulkan-vezuvij-samyj-krasivyj-kosmicheskij-snimok-po-versii-digitalglobe-v-2013-godu ☆ ⓘ ⋮

Далекий космос:
Странные фото Марса
Снимки телескопа Хаббл

Категория: Снимки из космоса
Обновлено: 22 января 2013

Спутниковые снимки

Вулкан Везувий

Каталог спутников:

- Связи
- ДЗЗ
- Военные КА
- КА России
- КА США

Космические запуски:

- в 2015
- в 2016
- в 2017
- в 2018

Интерактив космос:

- МКС онлайн
- МКС HD камеры
- Видео со спутника онлайн
- Карта Луны
- Панорамы Марса
- Галактика Млечный путь

Вулкан Везувий с космоса

Услуги по обслуживанию

9 слайд.html 9 слайд.jpg Вулкан Везувий -...html 7 слайд.jpg к 5 слайду.jpg Показать все X

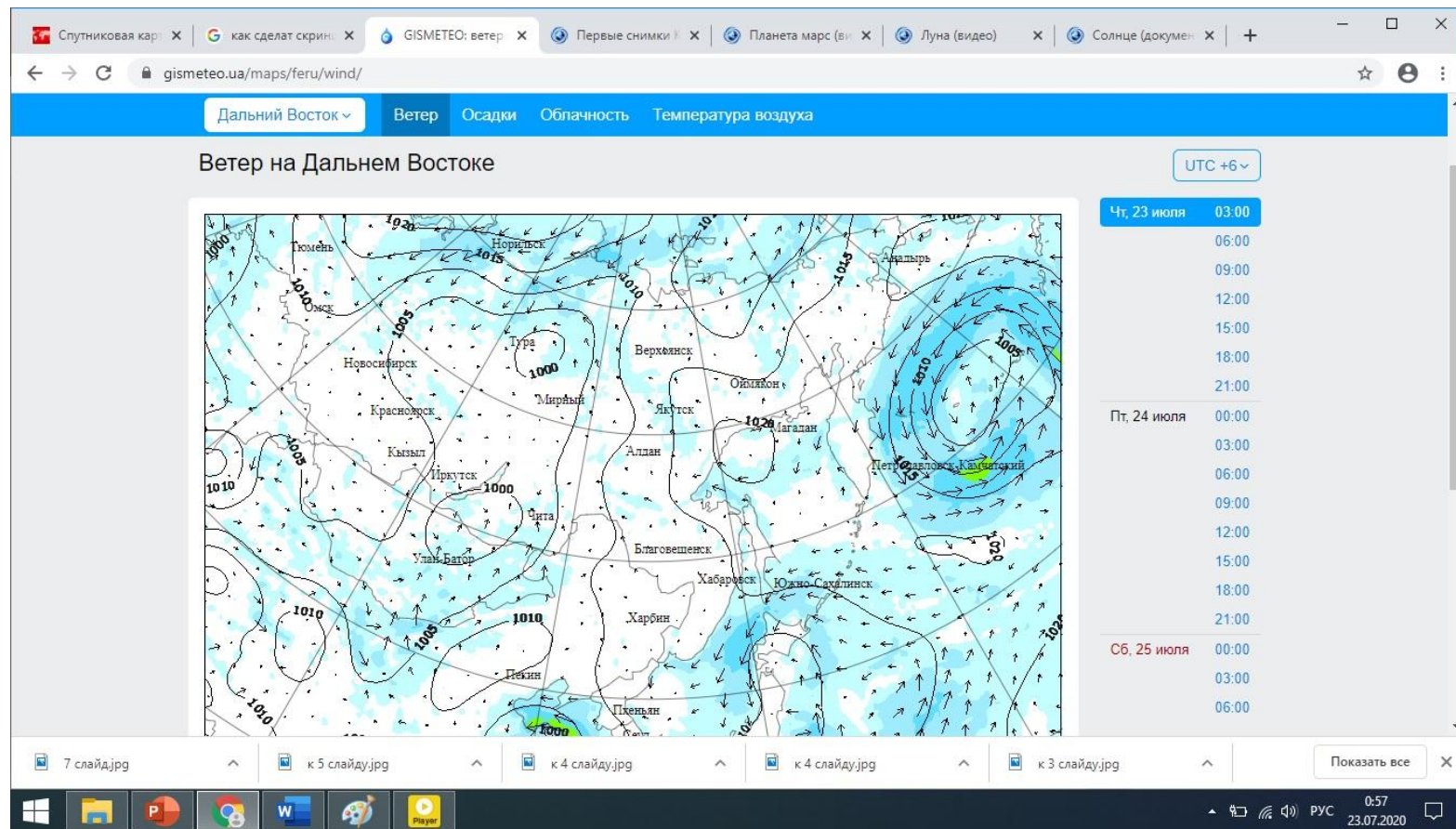
1:21 23.07.2020

ГИС сервистери

GISmeteo кызматы
Жердеги аба ырайынын
өзгөрүшүнүн себептерин
түшүнүүгө мүмкүндүк
берет.

<https://www.gismeteo.ua>

Ыраакы Чыгыш: шамал

ГИС сервистери

Ыссык-Көлдүн космостон көрүнүшү

Гидросфералык
объекттерди изилдөө
боюнча көптөгөн
кызматтар бар.

Global Forest Watch
кызматы,
территориянын
токойлуулугун баалоого
мумкун болгон жерде.

БҮТҮМ

**ЭКОСИСТЕМАЛЫК БИЛИМ БЕРҮҮ МАМИЛЕ – КООМДУ
ТРАНСФОРМАЦИЯЛОО ҮЧҮН ЖАНА КЕЛЕЧЕК ҮЧҮН
БИЛИМ БЕРҮҮ**

КӨҢҮЛ БУРГАНДАРЫҢЫЗДАРГА
РАХМАТ!!!!